

PRAWA DZIECKA

OPRACOWANIE: FUNDACJA MŁODZI LUDZIOM

A jakie to prawa ?

Praw dziecka jest dużo i są one związane głównie z zapewnieniem Wam szczęśliwego i bezpiecznego dzieciństwa a później dorostania.

PRZECZYTAJ UWAŻNIE!

Jeszcze niedawno „dzieci i ryby głosu nie miały”. Dziś żyjemy już w świecie gdzie każde dziecko ma nie tylko swoje prawa ale może również zabierać głos w obronie siebie i swoich wolności.

Na straży Waszych praw i wolności stoi szereg instytucji i szereg aktów prawnych, które jasno i wyraźnie mają pilnować poszanowania Waszych praw i mają Wam pomagać gdy te prawa są naruszane.

Do tych aktów należą przede wszystkim Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej i ustawy z nią związane ale również akty międzynarodowe, które dotyczą właśnie dzieci i młodzieży, i które gwarantują ochronę w różnych państwach ale w taki sam sposób. Główne z nich to Deklaracja Praw Dziecka oraz Konwencja Praw Dziecka.

Na straży praw i wolności stoją wszystkie instytucje w państwie, a w szczególności stoi powołany Rzecznik Praw Dziecka, dla którego właśnie ochrona Waszych praw jest najważniejsza.

Najważniejsze prawa dziecka to:

1. Prawo do wychowania w rodzinie

Każde dziecko ma prawo do tego żeby wychowywali go rodzice i żeby otaczała go rodzina, która go kocha i opiekuje się nim. To jak wygląda Wasza rodzina często nie zależy od Was. Jedni mają rodzinę składającą się z obojga rodziców, inni taką, która składa się tylko z jednego, a jeszcze inni „rodzinę patchworkową” (czyt. paczłorkową). Czym jest rodzina patchworkowa? – patchwork to taka kołdra składająca się z różnych kawałków i z takich różnych kawałków składa się rodzina – składa się z rodzica, jego nowego partnera czy partnerki, która dla Was jest „wujkiem” lub „ciocią”, jego dzieci – to takie połączone różne elementy z różnych osób które dzisiaj tworzą tę nową „kołdrę”.

Pamiętajcie jednak, że niezależnie od nowej rodziny, macie pełne prawo żeby kochać i szanować oraz spotykać się z członkami Waszej całej rodziny – także z rodzicem, który już z wami nie mieszka, z jego rodzicami czyli Waszymi dziadkami, z członkami jego dalszej rodziny.

Macie pełne prawo kochać i szanować oraz spotykać wszystkich członków całej Waszej rodziny i rozstanie Waszych rodziców nie może w tym Wam nigdy przeszkodzić.

2. Prawo do nauki, chodzenia do szkoły, rozwijania zainteresowań

Może się teraz uśmiechniecie i pomyślicie, że bez takiego prawa i bez chodzenia do szkoły moglibyście się łatwo obejść, ale tak naprawdę każdy lubi i musi chodzić do szkoły. Zdobywacie tam nie tylko wiedzę, z której będziecie korzystać całe życie, ale znajdujecie tam również przyjaciół i uczycie się życia w społeczności.

Czasem nie zdajemy sobie sprawy jak wielkie i ważne to prawo – prawo do nauki i zdobywania wiedzy, prawo do tego żeby dzieciństwo spędzić właśnie na nauce, szkole i rozwijaniu zainteresowań. A jednak gdy pomyślicie, że są kraje w których nawet małe dzieci muszą ciężko pracować na chleb i nie mogą spędzić dzieciństwa jak Wy, to na pewno docenicie że Polska gwarantuje Wam, iż w czasie dzieciństwa możecie się uczyć i rozwijać.

To prawo gwarantuje Wam również rozwijanie takich zainteresowań które chcecie rozwijać. Pamiętajcie, że możecie wybrać swój własny krąg zainteresowań i swoje własne hobby. Oczywiście i szkoła i rodzice pomagają wam w wyborze i rozwijaniu zainteresowań jednak nie pozostajecie bez głosu w tych wyborach.

3. Prawo do zabawy, wypoczynku, wyboru przyjaciół, marzeń i samotności

Tak jak macie prawo do nauki tak samo macie prawo do zabawy i wypoczynku. Czas w jakim możecie się bawić zależy najczęściej od tego czy już macie odrobione lekcje i plecak spakowany do szkoły, jednak pamiętajcie, że gdy zakończycie już te obowiązki macie prawo do tego żeby wybrać sobie sposób tej zabawy i sposób odpoczynku.

Do Waszego prawa należy również to aby samemu wybrać przyjaciół, lub żeby odpocząć samemu w spokoju. Każdy chce odpoczywać inaczej – jeden lubi spędzać czas na podwórku z kolegami a inny lubi w ciszy i spokoju poczytać książkę – macie prawo wyboru sposobu tego odpoczynku. Pamiętajcie jednak, że rodzice, jako dorośli mogą to prawo trochę kontrolować i mogą stosować ograniczenia np. co do czasu spędzanego z telefonem czy komputerem.

Oni jako rodzice też mają swoje prawa .

4. Prawo do własnego miejsca w domu, tajemnic i prywatności

To prawo mówi o tym, że każdy w miejscu gdzie mieszka ma prawo do takiego chociaż małego miejsca, które będzie tylko dla niego. Niektórzy z Was mają własne pokoje z własnymi meblami, sekretami i zabawkami. Inni dzielą miejsce z rodzeństwem lub innymi dziećmi z którymi mieszkają. Każdemu jednak należy się prawo do własnej małej przestrzeni nawet gdyby to miała być tylko własna szafka przy łóżku. To co tam chowacie powinno być objęte prywatnością, to znaczy nikt nie powinien ruszać waszych rzeczy, które się tam znajdują.

5. Prawo do leczenia, ochrony zdrowia

W wykonywaniu tego prawa pomagają Wam głównie rodzice i opiekunowie. To do nich powinniście zgłaszać wszelkie problemy, dolegliwości i oni powinni niezwłocznie reagować. Powinni zaprowadzić Was do lekarza i otoczyć Was opieką. Czasem zdarza się, że rodzice nie reagują na słowa dziecka wtedy możecie zwrócić się do nauczyciela, babci lub dziadka i powiedzieć im o tym co Was boli i niepokoi.

6. Prawo do wychowania bez krzyku, życia bez przemocy, nietykalności osobistej

To bardzo ważne prawo, które gwarantuje Wam właśnie szczęśliwe i spokojne dzieciństwo bez krzyku, bicia, straszenia i kar cielesnych. Niestety czasem, z różnych przyczyn, takie niedobre zachowania pojawiają się w domu, dlatego dzieci często nie wiedzą co mogą z tym zrobić. Czasem nie znają innego zachowania domowników, tylko właśnie takie zachowanie z krzykami i biciem. Czym jest prawo do nietykalności osobistej? To właśnie ono zapewnia Wam prawo do tego żeby nikt Was nie bił i nie szarpał i nikt na was nie krzyczał.

Zagwarantowano Wam to prawo i przyznano możliwość zwrócenia się o pomoc do nauczyciela, policjanta, członka rodziny a każdy dorosły powinien taką prośbę potraktować bardzo poważnie.

Uruchomiono specjalne telefony dla dzieci i młodzieży, niektóre czynne nawet całą dobę gdzie możecie zadzwonić i opowiedzieć o swoich różnych problemach. Po drugiej stronie usłyszycie miłych i życzliwych ludzi którzy pomogą Wam je rozwiązać.

Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży 116 111

ogólnopolski, bezpłatny i anonimowy telefon zaufania przeznaczony dla dzieci i młodzieży, czynny 7 dni w tygodniu przez całą dobę.

Połączenie z tym numerem nie jest widoczne ani na rachunkach ani na bilingach telefonicznych, więc nikt nie będzie nawet wiedział że na taki numer zadzwoniliście.

Własny telefon zaufania uruchomił również

Rzecznik Praw Dziecka

800-12-12-12

Ten telefon jest czynny od 8 do 20, ale w pozostałym czasie można nagrać się na pocztę głosową i poprosić o kontakt.

7. Prawo do wyboru jedzenia

To prawo daje Wam możliwość wyboru tego co chcecie i czego nie chcecie jeść. Jeśli ktoś z Was nie chce jeść np. mięsa bo nie godzi się na krzywdzenie zwierząt ma do tego prawo. Rodzice i opiekunowie nie powinni go zmuszać ale powinni pomóc znaleźć mu inne potrawy które zastąpią mięso i zapewnią Wam wszystkie niezbędne składniki pokarmowe i witaminy.

To prawo powinno być realizowane mądrze, w porozumieniu z rodzicami, ponieważ w okresie dorastania i wzrostu nie można całkowicie samodzielnie decydować o tym co chcemy jeść (duża część mogłaby wybrać np. dietę cukierkową) jednak macie prawo do wyrażania swojego zdania i swoich wyborów w zakresie posiłków.

8. Prawo do swobody sumienia i wyznania

Każde dziecko i później dorastający młody człowiek sam może decydować o tym w co wierzy i jakie ma przekonania dotyczące otaczającego go świata – osób o innym pochodzeniu niż Wy, o innej religii, prowadzących inny tryb życia niż Wy. Dzieci wychowują się zawsze w jakimś środowisku, często każdy w innym i poglądy naszych rodziców i opiekunów mają na nas duży wpływ, jednak każdy z Was ma prawo do innych niż rodzice poglądów, musi tylko pamiętać żeby tą inność okazywać z szacunkiem, i że rodzice też mają prawo do wyrażania swoich poglądów.

Tak w skrócie wyglądają Wasze główne i podstawowe prawa.

**Pamiętajcie, że swoich praw trzeba
bronić
a wasz głos jest bardzo ważny :)**